

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Lubelski Informator Unijny

Numer
2(6) / 2010
Lipiec

Regionu

ISSN: 1899-623X

▶ Szpitale i przychodnie spełnią wymogi Ministra Zdrowia

▶ Miliony dla Lubelszczyzny. Rozmowa z K. Hetmanem

▶ Analiza sytuacji na rynku pracy - Lubelskie

▶ Integracja bez barier. Rozmowa z Beatą Romejko

Spis treści:

Nauka to najlepsza inwestycja	3
Eurodotacje dla uczelni	4
Unijne miliony dla Lubelszczyzny	5
Zostań Euroliderem Lubelskiego	6
RPO podczas Nocy Kultury	7
Nowe trolejbusy i szynobusy	8
Komitet monitorujący: realizacja RPO na pięć	9
Szpitala i przychodnie	9
Projekt w szkole – program rozwojowy	10
Sytuacja na rynku pracy w Lubelskiem	11
Integracja bez barier	12
Sieci Tematyczne w ramach PO KL	14

Czy wiesz, że:

- 96 dni trwa ocena wniosków o dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego. To jeden z najlepszych wyników w kraju. Średnia dla wszystkich RPO wynosi 116 dni.
- zrealizowaliśmy pierwsze w RPO WL szkolenie dla beneficjentów z procedury „zaprojektuj i wybuduj”. W szkoleniu uczestniczyło 77 osób. Wykonawcą była Grupa Doradcza Sienna sp. z o.o. z Warszawy. W tym roku planujemy jeszcze organizację szkoleń m.in. z prawa zamówień publicznych oraz procedur FIDIC.
- ruszyła kampania samorządu województwa lubelskiego „Chwilo trwaj”, współfinansowana ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego. Pierwszym akcentem kampanii jest 45 sek. film promocyjny, emitowany przez ogólnopolskie stacje telewizyjne w najlepszym czasie antenowym.
- na miliard złotych podpisano umowy do czerwca 2010 w ramach programu Kapitał Ludzki. Do końca 2009 roku z różnych form wsparcia skorzystało ponad 70 tys. mieszkańców naszego regionu. Do 2013 będzie do wykorzystania kolejny miliard. Dzięki tym pieniądzom wsparcie otrzymują bezrobotni, zatrudnieni chcący podnieść swoje kwalifikacje, szkoły i przedszkola.
- od 1 czerwca 2010 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie w partnerstwie z 6 powiatowymi urzędami pracy z terenu województwa lubelskiego, realizuje projekt pod tytułem „Outplacement – nasza szansa”. Projekt ten w sposób kompleksowy ma pomóc osobom zwolnionym lub pracującym zagrożonym zwolnieniem, które mieszkają na terenie województwa lubelskiego.

WYDAWCA: Departament Strategii i Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie ul. Stefczyka 3b, 20-151 Lublin, tel. (081) 44 16 738/750

Bezpłatna infolinia: 0 800 888 776

www.rpo.lubelskie.pl, drr@lubelskie.pl

Departament Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie ul. Czechowska 19, 20-072 Lublin, tel. (081) 441 68 41

Infolinia EFS: 0 800 888 337

www.efs.lubelskie.pl; e-mail: defs@lubelskie.pl

REDAKCJA: Paweł Florek – DSiRR UMWL

Dorota Dobrowolska – LAWP w Lublinie

Adam Piejko, Marcin Maśkiewicz – Departament EFS UMWL

FOTO: Adam Piejko, Przemysław Gąbka, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II w Lublinie, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Departament Strategii i Rozwoju Regionalnego, Departament Mienia, Infrastruktury i Inwestycji

WSPÓŁPRACA: Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie; Zespół Informacyjno-Prasowy Kancelarii Marszałka Województwa Lubelskiego; Regionalne Ośrodki Europejskiego Funduszu Społecznego w Białej Podlaskiej, Chełmie, Lublinie i Zamościu; Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie; Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Lublinie

OKŁADKA: Uczestnicy „Gry Miejskiej” ruszają do zabawy

DRUK: Agencja Wydawniczo-Reklamowa MAGIC

Alina Łagodowska

ul. Spadochroniarzy 7, 20-043 Lublin

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego

Nauka to najlepsza inwestycja

Rozmowa z Krzysztofem Grabczukiem, marszałkiem województwa lubelskiego

Do szkół wyższych na Lubelszczyźnie trafi 109 mln zł z Regionalnego Programu Operacyjnego. Za unijne pieniądze uczelnie wyremontują sale dydaktyczne i kupią nowoczesny sprzęt badawczy. Dzięki temu pozycja województwa jako ośrodka naukowego znacznie wzrośnie.

- Wiedza i nauka to przyszłość i wielka szansa dla naszego regionu. Jestem przekonany, że rozwijanie potencjału naukowego Lubelszczyzny to najlepsza inwestycja. Mając do dyspo-

zycji środki z Regionalnego Programu Operacyjnego możemy czynnie wspierać uczelnie w województwie. Liczę, że dzięki tym środkom szkoły wyższe zmienią swój wygląd, wzbogacą swoje wyposażenie, będą kształciły więcej studentów, a przez to staną się bardziej konkurencyjne. Trzeba podkreślić, że aktywnie pozyskują one środki unijne nie tylko z RPO. Na przykład w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej otrzymały ponad 560 mln zł.

To nie wszystko. Z funduszy RPO skorzysta także Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury. Zajmie się ona kształceniem pracowników wymiaru sprawiedliwości z całego kraju. Projekt rewitalizacji siedziby KSiP znalazł się wśród 31 kluczowych inwestycji województwa lubelskiego.

Od czerwca na trasie Lublin - Stalowa Wola kursuje nowy szynobus, kupiony przez samorząd województwa. Pozostałe cztery dojadą także w tym roku. To duża niespodzianka, bowiem według pierwszej wersji, ostatnie pojazdy miały przyjechać dopiero w drugiej połowie 2011 r.

Faktycznie, według umowy z holdingiem ZNTK Mińsk Mazowiecki i PESA Bydgoszcz, odpowiedzialnym za dostarczenie szynobusów, pierwszy z nich miał do nas trafić we wrześniu, natomiast dwie ostatnie sztuki miały dojechać w czerwcu 2011 r. Dzięki dobrej woli producenta, podpisaliśmy aneks zgodnie, z którym wszystkie pojazdy będą kursowały po Lubelszczyźnie jeszcze w tym roku. Szynobusy wyjadą na trasy województwa lubelskiego, ale będą dojeżdżać również do podkarpackiego, co pozwoli skomunikować południową część naszego regionu z resztą kraju. Będą też obsługiwać nowe odcinki, np. Lublin-Lubartów oraz dowozić pasażerów na lotnisko w Świdniku. To pionierskie rozwiązanie, niestosowane dotąd nigdzie w Polsce.

W poprzednim numerze „Pulsu Regionu” opisywaliśmy jak szpitale w Zamościu i Hrubieszowie wykorzystały dotację z RPO i leczą swoich pacjentów, używając przy tym aparatury najwyższej jakości. Dziś już wiemy, że kolejne szpitale w regionie będą mogły korzystać z unijnych środków. Siedem placówek otrzymało w sumie 28,5 mln zł.

- Dużą wagę przywiązuję do funduszy europejskich, którymi wspieramy służbę zdrowia w województwie. Priorytetem jest zwiększenie dostępu do placówek ochrony zdrowia oferujących jednocześnie wy-

soką jakość leczenia. Dlatego Zarząd Województwa Lubelskiego zdecydował się na dofinansowanie zarówno dużych, specjalistycznych szpitali, jak i mniejszych placówek powiatowych. Szpitale potrzebują przede wszystkim nowoczesnego sprzętu medycznego, który pozwoli na szybką diagnozę i większą skuteczność w wykrywaniu chorób.

Problemem są również zaniedbane pomieszczenia oraz sale chorych. Wiele z nich wymaga pilnego remontu i dostosowania, choćby do potrzeb osób niepełnosprawnych. Bez środków z RPO szpitale nie spełniałyby wymogów ministerstwa zdrowia. W efekcie część oddziałów zostałaby zamknięta, a na to nie mogliśmy pozwolić...

Zmienimy temat. Jak mieszkańcy naszego regionu korzystali z pieniędzy PO KL w pierwszym półroczu 2010 r.?

Do czerwca, w ramach programu Kapitał Ludzki podpisaliśmy umowę na miliard złotych. Kolejny miliard czeka na wykorzystanie do 2013 r. Dzięki tym funduszom wsparcie otrzymują bezrobotni, osoby chcące podnieść swoje kwalifikacje, ale także szkoły i przedszkola.

Dotychczas powstało w regionie niemal 3,5 tys. miejsc pracy. Około 20 tys. osób to łączna liczba bezrobotnych, którzy skorzystali z możliwości udziału w projektach finansowanych ze środków PO KL. Ponad 700 z nich zostało objętych Indywidualnym Planem Działania, który umożliwia bezrobotnemu podjęcie odpowiedniej pracy. Co więcej, 111 osób w wieku 55-64 lat i 341 osób w wieku 15-24 lat otrzymało pieniądze na podjęcie własnej działalności gospodarczej.

Na Lubelszczyźnie powstało także 94 przedszkoli, zespołów bądź punktów wychowania przedszkolnego. Dodatkowo 29 punktów i 19 przedszkoli już istniejących otrzymało lub otrzyma wsparcie. W przypadku szkół, już w 210 placówkach zrealizowano projekty finansowane z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Przytoczone dane to oczywiście nie wszystkie korzyści płynące z PO KL.

Wciąż można starać się o dofinansowanie PO KL. Jakie ostatnio ogłoszono konkursy?

Najwięcej pieniędzy, bo aż 26,4 mln zł przeznaczaliśmy dla szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe. Niewiele mniejsza kwota, 20 mln zł, dostępna jest dla projektodawców aplikujących o dofinansowanie na upowszechnienie formalnego kształcenia ustawicznego w formach szkolnych. Warto też zainteresować się konkursami dotyczącymi wzmocnienia lokalnego partnerstwa na rzecz adaptacyjności.

Tu o pieniądze mogą ubiegać się wyłącznie partnerzy społeczni – związki pracodawców i związki zawodowe. Z kolei dofinansowanie na wsparcie dla współpracy nauki i przedsiębiorstw mogą otrzymać praktycznie wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych. Kwota przeznaczona na te projekty to 5 mln zł.

Zachęcamy wszystkich do wzięcia udziału w wymienionych konkursach i sięgnięcia po dostępne środki. Szkoda byłoby nie skorzystać z tej szansy, tym bardziej, że dzięki tym funduszom możemy przyczynić się do rozwoju kapitału ludzkiego naszego regionu. Na tym powinno zależeć nam wszystkim.

Rozmawiali: Paweł Florek i Adam Piejko

Eurodotacje dla uczelni na Lubelszczyźnie

109 mln zł trafi do szkół wyższych w województwie lubelskim. Pieniądze pochodzą z Regionalnego Programu Operacyjnego. Uczelnie wzbogacą się o nowoczesną aparaturę i sprzęt badawczy. Powstaną też laboratoria, sale wykładowe, biblioteka oraz hala widowiskowo-sportowa.

O podziale środków zdecydował Zarząd Województwa Lubelskiego. Fundusze unijne otrzymało 8 szkół wyższych z regionu, w tym największe uczelnie w Lublinie. - Dzisiejszy świat będzie się rozwijał tylko tam, gdzie będą nakłady na naukę, gdzie będą inwestycje w gospodarkę innowacyjną. Dlatego chcemy mieć swój wkład w rozwój uczelni na Lubelszczyźnie - przekonywał podczas czwartkowej konferencji prasowej **Krzysztof Grabczuk**, marszałek województwa lubelskiego.

2 x UMCS...

Najwięcej otrzymał Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej. Uczelnia za blisko 27 mln zł zakupi nowoczesną aparaturę badawczą dla 91 laboratoriów z wydziałów Chemii, Biologii i Nauk o Ziemi, Matematyki, Fizyki i Informatyki oraz wybuduje inkubator medialno-artystyczny. Popularna „Chatka Żaka”, siedziba inkubatora, zmieni swoje oblicze. Budynek Akademickiego Centrum Kultury zostanie całkowicie przebudowany. Powstaną nowe sale dydaktyczne i pracownie z zapleczem technicznym najwyższej jakości, m.in. pracownia fotograficzna, pracownia dziennikarstwa telewizyjnego, czy pracownia teatralna. Z inkubatora skorzysta ponad 1,5 tys. studentów dziennikarstwa i komunikacji społecznej, filologii, marketingu oraz kierunków artystycznych. - Środki finansowe otrzymały wydziały ściśle, ale także „Chatka Żaka”, instytucja promująca kulturę wśród społeczności akademickiej największej uczelni w regionie. Bez funduszy na remont Akademickiego Centrum Kultury, nie mielibyśmy szans na dalszy rozwój działalności kulturalnej. - podkreślał **prof. Stanisław Michałowski**, prorektor UMCS.

Uniwersytet Przyrodniczy wybuduje bibliotekę akademicką. Inwestycja pochłonie niemal 15 mln zł unijnej dotacji. Uczelnia nie posiada obecnie własnego budynku biblioteki. Wynajmuje pomieszczenia od UMCS-u. Nowy gmach o powierzchni 5 tys. m kw. umożliwi poszerzenie zbiorów z 380 do 450 tys. woluminów oraz uruchomienie biblioteki cyfrowej. Powstaną też czytelnie, magazyny i sale dydaktyczne. - Biblioteka Główna Uniwersytetu Przyrodniczego będzie służyć całemu regionowi. Dzięki łączom internetowym możliwe będzie połączenie Biblioteki Głównej UP z bibliotekami powiatowymi w całym województwie. - zaznaczał **prof. Marian Wesołowski**, rektor Uniwersytetu Przyrodniczego.

Unijne pieniądze trafiły też do Uniwersytetu Medycznego. UM przystosuje budynek przy ul. Staszica na potrzeby Wydziału Pielęgniarstwa i Nauk o Zdrowiu. Gmach czeka kapitalny remont i przebudowa. Zniszczone pomieszczenia zastąpią nowe sale dydaktyczne i laboratoria. Końcowym etapem inwestycji, wartej niemal 20 mln zł, będzie zakup nowoczesnego wyposażenia naukowego. - Z problemem odpowiedniej bazy dydaktycznej dla kierunków pielęgniarstwo, położnictwo, czy zdrowie publiczne uczelnia boryka się od wielu lat. Dzięki otrzymanej dotacji w centrum miasta stworzymy piękny ośrodek, służący przede wszystkim kształceniu pielęgniarów i położnych - zapewniała **Ewa Abramek**, kanclerz Uniwersytetu Medycznego.

Z dofinansowania skorzysta również Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II. Największa uczelnia katolicka w kraju za 20 mln zł wybuduje i wyposaży Centrum Transferu Wiedzy. CTW będzie trzecim i ostatnim etapem budowy Collegium Jana Pawła II. Przy al. Racławickich powstanie obiekt o powierzchni przekraczającej 6 tys. m kw. Budynek zostanie wyposażony w nowoczesny sprzęt multimedialny. Wsparcie z RPO pozwoli uczelni na poszerzenie oferty edukacyjnej o nowe kierunki m.in. specjalistyczne studia lingwistyczne dla niewidomych. Z nowego zaplecza dydaktycznego będzie mogło skorzystać 23 tys. studentów KUL. - Aby nawiązać relacje z najlepszymi uniwersytetami na świecie, KUL musi rozwijać wszystkie dziedziny naukowe. Dlatego budowa Centrum Transferu Wiedzy zwiększy potencjał uczelni i jej konkurencyjność. - podkreślał **ks. prof. Stanisław Zięba**, prorektor KUL.

... i Zamość

Pieniądze z RPO otrzymały także szkoły wyższe spoza Lublina. Dęblińska „Szkoła Orłąt” przeznaczy 13 mln zł. unijnej dotacji na modernizację domu studenckiego i stołówki. Z kolei Zamiejskowy Wydział Akademii Wychowania Fizycznego w Białej Podlaskiej za 15 mln zł wybuduje halę sportowo - widowiskową z trybunami na 1,8 tys. miejsc. Niemal 9 mln zł trafi również do uczelni z Zamościa, Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej oraz niepublicznej Wyż-

Biblioteka Uniwersytetu Przyrodniczego

szej Szkoły Zarządzania i Administracji. WSZiA wykorzysta prawie 4 mln zł na budowę pawilonu dydaktycznego, zakup niezbędnego wyposażenia oraz nowoczesnej aparatury laboratoryjnej dla nowo otwartego kierunku budownictwo. Natomiast PWSZ im. Szymona Szymonowicza za 5 mln zł przebuduje i rozbuduje budynek Instytutów Przyrodniczo - Technicznego oraz Matematyki i Technologii Innowacyjnych. Obiekt zostanie wyposażony w pracownie i laboratoria oraz sprzęt naukowo - badawczy.

Dotację, konkretnie 9,5 mln zł, otrzymała też Wyższa Szkoła Ekonomii i Innowacji w Lublinie, wybrana z listy rezerwowej. Uczelnia stworzy Centrum Nowych Technologii. Władze regionu liczą na szybkie wydanie przyznanych funduszy dla szkół wyższych i ich potwierdzenie przez Komisję Europejską. Dzięki temu Lubelszczyzna zwiększy swoją szansę na dodatkowe środki z Krajowej Rezerwy

Wykonania. - Dziękujemy za bardzo dobrze przygotowane projekty i jednocześnie oczekujemy na ich szybką realizację. Jesteśmy w pełni gotowi do przyjęcia jeszcze w tym roku pierwszych wniosków o płatność - zapewnił **Bogdan Kawałko**, dyrektor DSiRR.

 KATOLICKI UNIWERSYTET LUBELSKI - CENTRUM TRANSFERU WIEDZY

Kluczowa Szkoła dla sędziów i prokuratorów

W kwietniu br. Zarząd Województwa Lubelskiego postanowił o dofinansowaniu Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury. Remont i rozbudowa siedziby KSSiP pochłonie 15 mln zł. unijnej dotacji. Inwestycja znalazła się z liście kluczowych inwestycji Lubelszczyzny, współfinansowanych z RPO. - Jestem przekonany, że dzięki pozyskaniu zabytkowego pałacu Morskich, przy ul. Krakowskie Przedmieście 62 na potrzeby KSSiP i wykonaniu niezbędnych prac remontowych powstanie w Lublinie obiekt szkoleniowy o najwyższych standardach europejskich - zapewnia **Jacek Czaja**, wiceminister sprawiedliwości. Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury będzie jedyną taką szkołą w Polsce. Zajmie się szkoleniem ok. 50 tys. osób: sędziów, prokuratorów, kuratorów. Pierwsze zajęcia odbędą się w 2012 r.

Paweł Florek,
podinspektor ds. współpracy z mediami,
UMWL, DSiRR

Unijne miliony płyną na Lubelszczyznę

Rozmowa z Krzysztofem Hetmanem, wiceministrem rozwoju regionalnego

1. Jednym z głównych priorytetów Programu Rozwój Polski Wschodniej jest rozwój Internetu. Na jakim etapie jest realizacja projektu „Sieć szerokopasmowa Polski Wschodniej”?

Sieć szerokopasmowa Polski Wschodniej to jeden z najważniejszych i jednocześnie najtrudniejszych projektów Programu. Właśnie zakończyliśmy pierwszy etap realizacji projektu, czyli inwentaryzację infrastruktury szerokopasmowej w 5 województwach Polski Wschodniej oraz wykonanie 5 wojewódzkich i 87 powiatowych studiów wykonalności. Dzięki tym dokumentom samorządy województw Polski Wschodniej będą mogły rozpocząć proces inwestycyjny.

W strukturach urzędów marszałkowskich powoływane są odpowiednie zespoły mające zapewnić sprawną realizację projektu. Jednocześnie samorządy muszą niezwłocznie podjąć decyzję, co do szczegółowego modelu realizacji projektu, przygotować i ogłosić postępowania przetargowe na wybór Zarządzającego Projektem (Inżyniera Kontraktu). Ministerstwo wraz z Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości prowadzą natomiast działania zmierzające do podpisania umów o dofinansowanie tak, by umożliwić samorządom bieżące pokrywanie kosztów przygotowania projektu jeszcze przed przystąpieniem do faktycznej jego budowy.

Chciałbym podkreślić, że przygotowując projekt współpracujemy także z operatorami telekomunikacyjnymi. Z dziesięcioma z nich, którzy wyrazili taką chęć podpisaliśmy porozumienie wyrażające poparcie dla projektu i deklarację współpracy.

Równocześnie rozpoczęliśmy też proces notyfikacji pomocy publicznej, którego celem jest uzyskanie pozytywnej opinii Komisji Europejskiej w sprawie udzielenia pomocy finansowej pochodzącej ze środków publicznych na realizację przedsięwzięcia. 26 marca br. w Brukseli odbyło się pierwsze spotkanie z udziałem przedstawicieli Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) i Urzędu Ko-

munikacji Elektronicznej (UKE). Komisja Europejska bardzo pozytywnie odniosła się do przedstawionych założeń realizacji projektu i zadeklarowała swoje wsparcie. To wszystko oznacza, że projekt bardzo przyspieszył.

2. Ze środków programu Rozwój Polski Wschodniej coraz częściej korzystają lubelskie uczelnie. Czy dzięki temu zwiększy się ich potencjał badawczy?

Uczelnie to grupa beneficjentów, która w pierwszych latach funkcjonowania programu korzysta z niego w największym stopniu. Lubelskie uczelnie wykazały się dużą aktywnością w zdobywaniu środków UE. Tylko w ramach samego PO Rozwój Polski Wschodniej pozyskały ponad 560 mln zł dofinansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Z tych środków realizowanych jest 19 inwestycji, które podniosą potencjał dydaktyczny i badawczy tych uczelni. Na przykład studenci KUL już dziś mogą korzystać ze sprzętu laboratoryjnego, zakupionego ze środków programu, w ramach jednego z kilku projektów realizowanych obecnie przez uczelnię. Bardzo zaawansowana jest budowa nowego gmachu Wydziału Farmaceutycznego Uniwersytetu Medycznego w Lublinie, który otworzy nowe możliwości przed uczelnią. Nową inwestycję przy ul. Akademickiej w Lublinie rozpoczął też UMCS, a przy ul. Głębokiej - Uniwersytet Przyrodniczy, który, tak jak KUL, jest w posiadaniu supernowoczesnej aparatury dzięki środkom z programu.

Należy też podkreślić fakt, że uczelnie spoza Lublina, m.in. z Zamościa, Chełma i Białej Podlaskiej również otrzymały wsparcie w ramach programu.

3. Program Rozwój Polski Wschodniej to także inwestycje drogowe. Czy na Lubelszczyźnie powstaną nowe drogi?

W ramach Programu w województwie lubelskim około 564 mln zł dofinansowania ze środków unijnych przeznaczone będzie na projekty drogowe. Warto tu wymienić dwa z nich: Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 747 Iłża - Konopnica na odcinku Konopnica - Kamień i budowa mostu na Wiśle w m. Kamień, wraz z budową dróg dojazdowych. Są to inwestycje szczególnie istotne dla rozwoju regionu. Dzięki nim całkowicie zmodernizowana zostanie droga wojewódzka nr 747 i powstanie nowy most na Wiśle, łączący Lubelszczyznę z Mazowszem. Tak naprawdę dzięki tej inwestycji będziemy mieli dodatkowe połączenie z pozostałą częścią Polski. Dodatkowo w województwie lubelskim planowana jest budowa dwóch obwodnic, we Frampolu i Hrubieszowie oraz drogi dojazdowej do obwodnicy Lublina, do węzła Mełgiew.

Lubelski polegający na uzbrojeniu ponad 11 ha terenów inwestycyjnych, które wchodzi w skład Euro-Parku Wisłosan. Zaplecze dla firm, które powstanie dzięki tym projektom, z pewnością przyczyni się do napływu nowych inwestycji, a w rezultacie tworzenia nowych miejsc pracy na Lubelszczyźnie.

Szansę na powstanie kolejnych kompleksowo przygotowanych terenów inwestycyjnych w Polsce Wschodniej stwarza nowy konkurs w działaniu I.3 Wspieranie innowacji PO RPW. Pierwsze wnioski o dofinansowanie będzie można składać już pod koniec czerwca 2010 r. w Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości.

4. Wiele mówi się ostatnio, że dzięki wsparciu z Funduszy Europejskich Polska Wschodnia coraz szybciej się rozwija, staje się coraz bardziej atrakcyjna dla przedsiębiorców i inwestorów. W jaki sposób PO RPW przyczynia się do poprawy warunków prowadzenia działalności gospodarczej na tym obszarze?

Jednym z ważniejszych zadań, jakie stoją przed Programem jest przyspieszenie rozwoju gospodarczego makroregionu. Działanie PO RPW polega na wspieraniu innowacji, m.in. poprzez tworzenie atrakcyjnych warunków do inwestowania i prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce Wschodniej. Zależy nam na zachęceniu przedsiębiorców i świata nauki do aktywnej współpracy przy tworzeniu nowoczesnej gospodarki na tym obszarze. Dzięki PO RPW tworzona jest profesjonalna infrastruktura, która ułatwi przedsiębiorcom prowadzenie działalności gospodarczej, zakładanie nowych firm oraz zachęci inwestorów do lokowania kapitału w makroregionie.

Pierwsze efekty działania Programu są już widoczne. W Polsce Wschodniej powstają parki technologiczne, inkubatory przedsiębiorczości, duże obszary świetnie przygotowanych terenów inwestycyjnych. Można tu wskazać m.in. rozbudowę i modernizację Regionalnego Parku Przemysłowego w Świdniku czy projekt Gminy Janów

5. Czy w kolejnej perspektywie Lubelszczyzna będzie mogła liczyć na tak duże środki jak teraz w ramach RPO Woj. Lubelskiego i PO RPW?

Wysokość środków jakie będą dostępne Polsce w kolejnej perspektywie programowania UE nie została jeszcze przesądzona. Na tym etapie nie sposób mówić o konkretnych kwotach, które mogą zostać przeznaczone dla poszczególnych regionów. Komisja Europejska dopiero rozpoczyna prace nad przeglądem budżetowym Wspólnoty oraz kształtem polityki spójności w latach 2014-2020. Polska aktywnie uczestniczy w tym procesie i chce mieć wpływ na ostateczne rozstrzygnięcia. Tym bardziej, że na drugą połowę 2011 r. przypada polska prezydencja w Radzie Unii Europejskiej, co stwarza szczególne możliwości promowania określonych rozstrzygnięć dotyczących kształtu polityki spójności. Warto podkreślić, że opracowywana właśnie w Ministerstwie Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego zakłada stworzenie nowej edycji programów zarządzanych z poziomu samorządu województwa, jak również odrębny program dla makroregionu Polski Wschodniej.

Rozmawiał Remigiusz Małecki,
podinspektor ds. informacji i promocji,
UMWL, DSIRR

Zostań Euroliderem Lubelskiego: wygrasz reklamę w TV, region dostanie pieniądze z UE

Chcesz być najlepszy? Przyspiesz realizację swojego projektu i zostań Euroliderem Lubelskiego w szybkim wykorzystaniu funduszy unijnych. W nagrodę wypromujesz swój projekt i pomożesz Lubelszczyźnie zdobyć dodatkowe środki z Unii Europejskiej.

Władze województwa ogłosiły konkurs dla beneficjentów Regionalnego Programu Operacyjnego. Premiuwane będą szpitale, szkoły, uczelnie, organizacje pozarządowe, a przede wszystkim samorządy, które najsprawniej wydają środki z RPO i dodatkowo przyspieszą realizację swoich projektów.

- Przedsiębiorcy bardzo dobrze radzą sobie z wykorzystaniem funduszy unijnych, dlatego nie trzeba ich dodatkowo mobilizować. Pod względem liczby podpisanych umów w tej grupie beneficjentów należymy do krajowej czołówki. Impuls do działania przyda się natomiast pozostałym beneficjentom - podkreśla **Marek Flasiński**, członek Zarządu Województwa Lubelskiego.

Przyspieszenie będzie mierzone w dwóch okresach: maj - lipiec oraz sierpień - październik. W konkursie może wystartować każdy beneficjent, który wydał w krótszym czasie więcej środków niż zakładał w harmonogramie. - Konkretnie w przypadku, gdy suma wydatków

w złożonych wnioskach o płatność (w każdym z okresów osobno) przekroczy o 10% lub o 100 tys. zł wartość wydatków określoną w harmonogramie składania wniosków o płatność złożonym do 30 kwietnia 2010 r. - precyzuje **Grzegorz Sobolewski**, zastępca dyrektora Departamentu Strategii i Rozwoju Regionalnego.

Na sukcesie Eurolidera zyska całe województwo. Szybka realizacja projektów znacząco zwiększy szanse Lubelszczyzny na dodatkowe środki z Unii Europejskiej, czyli udział w podziale 512 mln euro z Krajowej Rezerwy Wykonania. Aby otrzymać te pieniądze Komisja Europejska musi potwierdzić wydanie do końca 2010 r. minimum 20% środków z budżetu Regionalnego Programu Operacyjnego.

- KE certyfikowała do tej pory 8,91%, czyli ponad 103 mln euro. Nie marnujemy więc czasu i namawiamy beneficjentów do szybszego wydawania przyznanych dotacji - zaznacza M. Flasiński.

- Przeszedł czas na pokazanie najlepszych. Od 2007 r. ogłosiliśmy 60

konkursów. Dlatego obecnie należy promować konkretne efekty. Uważam, że wspólne zaangażowanie beneficjentów i Urzędu Marszałkowskiego pozwoli na pozyskanie dodatkowych funduszy z Unii Europejskiej i przynajmniej w części zaspokoić ogromne potrzeby Lubelszczyzny - dodaje **Bogdan Kawalko**, dyrektor DSiRR.

Laureaci konkursu otrzymają możliwość promocji jako **LIDER WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO**. Konkurs wyłoni łącznie 20 najlepszych beneficjentów (10 w każdym okresie), którzy wypromują swoje projekty w regionalnych środkach masowego przekazu i działaniach promocyjnych RPO WL. Sześciu spośród wyróżnionych (3 w każdym okresie) otrzyma nagrodę główną - trzyminutowe spoty w Telewizji Polskiej Lublin.

Paweł Florek,
podinspektor ds. współpracy z mediami,
UMWL, DSiRR

RPO podczas Nocy Kultury

Czwarta już edycja Nocy Kultury w Lublinie, jak zwykle także i w tym roku cieszyła się ogromnym zainteresowaniem wszystkich wielbicieli kultury. W tym roku naszym udziałem stało się kilka wydarzeń, które przygotowane zostały w obiektach objętych pomocą ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Wydarzenia tegorocznej Nocy Kultury skupiły się przede wszystkim na miejscach kameralnych Lublina, skrywających piękno histo-

kulturalnych, rekreacyjnych oraz edukacyjnych, wybranych spośród projektów unijnych realizowanych na terenie Województwa Lubelskiego (Plac Litewski);

- **GRA MIEJSKA**, w której prezentujemy zabytki Lublina, zmodernizowane przy udziale środków unijnych – poprzez quizy, zagadki i zadania przewidziane na każdym z etapów zabawy;
- **SZLAKIEM PROJEKTÓW ZREALIZOWANYCH ZE ŚRODKÓW UNIJNYCH**, czyli program artystyczny przygotowany

ryczne. Poprzez specjalnie opracowany program artystyczny Urząd Marszałkowski zachęcał do zwiedzania miejsc kultury i sztuki: teatrów, muzeów, galerii, filharmonii, sal koncertowych, ulic i placów miasta. Akcja „RPO dla Kultury” miała na celu zwiększenie rozpoznawalności tych miejsc, które wiążą się z funduszami unijnymi. W ten sposób chcieliśmy podkreślić ich wyjątkowości wśród wszystkich miejsc przeznaczonych do zwiedzania podczas „Nocy Kultury”.

Najciekawsze propozycje akcji „RPO dla Kultury”:

- **MAPPING**, czyli widowisko multimedialne jako zwiastun multimedialnego muzeum historii miasta w Piwnicy pod Fortuną (fasada Trybunału Koronnego);
- **WYSTAWA FOTOGRAFICZNA** prezentująca 30 obiektów

w 6 miejscach: Muzeum Lubelskie w Lublinie, Archikatedra Lubelska, Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. H. Łopacińskiego, Klasztor oo. Dominikanów, Piwnica pod Fortuną, Teatr Osterwy.

Zorganizowane przez nas wydarzenia przyciągnęły wielu uczestników, szczególnie doceniony został pokaz filmu „Sherlock junior” Bustera Keatona z 1924 roku z muzyką Rafała Rozmusa., wykonywaną na żywo przez orkiestrę oraz wyświetlana na fasadzie Trybunału Koronnego projekcja architektoniczna (mapping). Spora dawka dobrej zabawy czekała także na uczestników Gry Miejskiej, podczas której około 50 uczestników, zgromadzonych w drużyny, rozwiązując zadania specjalne przemierzało miasto w poszukiwaniu obiektów odnowionych przy współudziale środków unijnych. Zwycięzcom

serdecznie gratulujemy.

Wszystkim uczestnikom zorganizowanych przez nas wydarzeń dziękujemy za obecność. Wciąż można obejrzeć wystawę fotograficzną projektów współfinansowanych ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego oraz ZPORR. Szczegółowy harmonogram wystawy w miastach województwa lubelskiego znajduje się na stronie internetowej www.rpo.lubelskie.pl.

Edyta Wolska
podinspektor ds. informacji i promocji
RPO, DSiRR, UMWL.

Monika Niezgoda
podinspektor ds. informacji i promocji
RPO, DSiRR, UMWL.

Nowe trolejbusy i szynobusy z logiem RPO

Lublin ma szansę na nowe trolejbusy! Będą też tablice informacyjne i monitoring na przystankach, a nawet GPS w pojazdach komunikacji miejskiej. Wszystko dzięki dofinansowaniu z RPO WL.

Zarząd Województwa Lubelskiego rozdzielił fundusze z Regionalnego Programu Operacyjnego na miejski transport publiczny. Łącznie 71,5 mln zł. Pieniądze trafiły do Białej Podlaskiej, Chełma, Lublina, Kraśnika, Puław i Zamościa. Na unijne środki ma także szansę projekt modernizacji trakcji i zakupu nowych trolejbusów, złożony przez Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne w Lublinie. Władze regionu, ze względu na ograniczone środki zaproponowały spółce dotację w mniejszej wysokości.

Przystanki z toaletą i monitoringiem

Stan przystanków w Lublinie jest niezadowalający. Wiele wiat i słupków przystankowych czeka na wymianę, informacja pasażerska funkcjonuje jedynie w postaci papierowych rozkładów jazdy. Pozyskane środki z Regionalnego Programu Operacyjnego pozwolą na zmianę tej sytuacji. Miasto planuje budowę 20 nowych i przebudowę 21 zatok autobusowych, zakup i montaż 128 wiat oraz 368 słupków przystankowych. Niektóre przystanki zostaną dodatkowo wyposażone m.in. w kioski, toalety bezobsługowe, monitoring i tablice informacyjne. Dodatkowo dzięki systemowi informacji pasażerskiej nie spóźnimy się już na autobus. GPS zamontowany w pojazdach komunikacji miejskiej poinformuje pasażerów w jakim czasie autobus dojedzie na przystanek.

Wyeksploatowany tabor trolejbusowy ma szansę zniknąć z ulic stolicy województwa. Zarząd Województwa zaproponował MPK niemal 25 mln zł. Spółka wnioskuje o ponad 43 mln zł, jednak ze względu na brak środków w konkursie możliwe było przyznanie tylko części tej kwoty. **Czesław Rydecki**, prezes MPK w wypowiedzi dla Gazety Wyborczej Lublin zapowiedział, że skorzysta z dotacji. Zamiast 30 trolejbusów do Lublina przyjedzie 26 popularnych „trajtków”. To nie wszystko. MPK planuje także modernizację 3 podstacji trakcyjnych przy ulicach: Garbarskiej, Kraśnickiej i Szczerbowskięgo. Zastosowanie najnowszych rozwiązań zapewni przynajmniej 35 letni okres eksploatacji urządzeń. Obecny system zasilania trakcji trolejbusowej pozostawia wiele do życzenia. Przeszarżałe urządze-

nia powodują przerwy w dostawie prądu, co stwarza zagrożenie dla pasażerów oraz ruchu drogowego.

Wsiąść do szynobusu nie byle jakiego

Jest monitorowany i klimatyzowany. Rozwija prędkość do 120 km/h. Ma 250 miejsc siedzących i umożliwia podróżowanie osobom niepełnosprawnym. Mowa o pierwszym z pięciu nowoczesnych szynobusów zakupionych przez samorząd województwa ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego. Władze regionu przeznaczyły na ten cel blisko 36 mln zł. Połowę tej kwoty pokryje Unia Europejska. Pierwsze 2 autobusy szynowe miały przyjechać na

Lubelszczyznę we wrześniu 2010 r., a kolejne 3 dopiero w przyszłym roku. Dzięki aneksowi do umowy z producentem szynobusów - holdingiem PESA Bydgoszcz i ZNTK Mińsk Mazowiecki - wszystkie pojazdy zostaną dostarczone jeszcze w tym roku. Mają kursować na odcinkach: Lublin-Stalowa Wola, Dorohusk-Dęblin, Dęblin-Łuków i Łuków-Terespol. Docelowo będą obsługiwać także nowe trasy: Lublin-Lubartów (Parczew), Lublin-Port Lotniczy w Świdniku oraz Lublin-Zamość (Bełżec).

Paweł Florek,
podinspektor ds. współpracy z mediami,
UMWL, DSiRR

Komitet Monitorujący: realizacja RPO na 5

Zatwierdzenie sprawozdania za 2009 r., ocena stanu zaawansowania RPO oraz szans województwa na dodatkowe środki z Unii Europejskiej. To efekt prac Komitetu Monitorującego, nadzorującego Regionalny Program Operacyjny*. IX posiedzenie KM RPO odbyło się 22 czerwca br. Z ramienia Komisji Europejskiej w obradach uczestniczył Błażej Gorgol.

Dotychczasowa realizacja Regionalnego Programu Operacyjnego zyskała pozytywną ocenę Komitetu Monitorującego. - To potwierdza, że nasze RPO zmierza we właściwym kierunku. Do tej pory przekazaliśmy beneficjentom niemal 70% wszystkich środków dostępnych w budżecie programu - podkreśla **Krzysztof Grabczuk**, marszałek województwa lubelskiego i jednocześnie przewodniczący Komitetu Monitorującego.

Województwo wciąż liczy na dodatkowe fundusze z Unii Europejskiej. O szansach Lubelszczyzny na udział w podziale 512 mln euro z Krajowej Rezerwy Wykonania poinformował członków KM **Bogdan Kawalko**, dyrektor DSiRR. Z chwilą pojawienia się możliwości zdobycia tych pieniędzy, Departament Strategii i Rozwoju Regionalnego przygotował plan

* Komitet Monitorujący sprawuje nadzór nad realizacją Regionalnego Programu Operacyjnego. Składa się z 30 członków, m.in. przedstawiciele Komisji Europejskiej, rządu, samorządów oraz środowiska społeczno-gospodarczego.

działania pn. „AGENDA 20 PLUS”, który objął monitoringiem 592 projekty. Ich wybór był nieprzypadkowy. To inwestycje, które mogą przyczynić się do osiągnięcia, wymaganych przez Komisję Europejską, 20% certyfikacji wydatków RPO. Władze województwa ogłosiły także konkurs „Eurolider Lubelskiego”, aby zmotywować beneficjentów do szybszego wydawania unijnych środków. - Suma wydatków zaplanowanych do rozliczenia w 2010 r. pozwala mieć nadzieję, że osiągniemy zamierzony cel i zdobędziemy fundusze z KRW - zaznacza dyrektor B. Kawalko.

Istotnym zagrożeniem dla pozyskania dodatkowych środków są błędy w przygotowanych projektach m.in. wnioskach o płatność. Jedynie 5% z nich nie wymaga korekt. Ponadto częste przesunięcia wydatków w harmonogramach powodują znaczne opóźnienia w wydatkowaniu dotacji z RPO. Faktycznie realizowanych jest jedynie 30% płatności zaplanowanych w harmonogramach. Urząd Marszałkowski podjął szereg usprawnień ułatwiających rozliczanie projektów. Są nimi m.in.: wprowadzenie zaliczek, możliwość przesuwania oszczędności poprzetargowych, czy zwiększenie częstotliwości składania wniosków o płatność. Ponadto, zminimalizowany został okres weryfikacji wniosku płatniczego do 25 dni. Według wycień MRR to najkrócej w kraju.

Komitet przyjął też sprawozdanie za 2009 r. Przygotowanie sprawozdań z realizacji Regionalnych Programów Operacyjnych to coroczny obowiązek Zarządów Województw. Dokument zawiera informacje o postępie RPO, wykorzystaniu środków europejskich i inwestycjach, które powstały dzięki unijnym dotacjom. - Na ponad 300 stronach opisaliśmy zaawansowanie naszego programu. W 2009 r. zaczął być widoczny wyraźny progres w osiąganiu wyników finansowych i rzeczowych RPO WL - wskazuje **Marek Kowalski**, z-ca dyrektora DSiRR.

Paweł Florek,
podinspektor ds. współpracy z mediami,
UMWL, DSiRR

Ewa Kowalczyk-Chodyra,
podinspektor ds. informacji i promocji,
UMWL, DSiRR

Szpitala i przychodnie spełnią wymogi Ministra Zdrowia

Kolejne miliony dla szpitali na Lubelszczyźnie. Zarząd Województwa Lubelskiego przyznał dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego. Do 7 placówek trafi ponad 28,5 mln zł.

Dzięki środkom RPO WL szpitale dostosują swoją infrastrukturę do przepisów Ministra Zdrowia. Chodzi o wymogi dotyczące stanu technicznego pomieszczeń i urządzeń placówek służby zdrowia.

Do rozdysponowania w konkursie było ponad 32,7 mln zł, z czego 3,2 mln zł przeznaczono na rezerwę finansową. Ostatecznie Zarząd Województwa Lubelskiego przyznał 7 szpitalom przeszło 28,5 mln zł. Pieniądze otrzymały: Okręgowy Szpital Kolejowy w Lublinie, Samodzielny Publiczny Szpital Wojewódzki w Zamościu, Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Lublinie oraz SP ZOZ-y w Janowie Lubelskim, Parczewie, Włodawie oraz Szczepieszynie. Na dofinansowanie może liczyć także Zamojski Szpital Niepubliczny Sp. z o.o., który zajmuje pierwsze miejsce na liście

rezerwowej. Władze województwa zaproponowały placówce dotację w mniejszej wysokości, ok. 1 mln zł.

Przypomnijmy, to kolejne w tym roku środki z RPO dla służby zdrowia na Lubelszczyźnie. W marcu do 20 szpitali trafiło ponad 73 mln zł. Za te pieniądze placówki mogły kupić nowoczesny sprzęt medyczny ratujący życie.

Obok szpitali fundusze otrzymały także przychodnie i ośrodki zdrowia. Łącznie 18 projektów. Największą kwotę Zarząd Województwa przyznał Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej w Kraśniku. Blisko 2 mln zł dotacji placówka przeznaczy na zakup sprzętu oraz termomodernizację budynku przychodni szpitalnej. Całkowita wartość inwestycji to ponad 4 mln zł.

Paweł Florek,
podinspektor ds. współpracy z mediami,
UMWL, DSiRR

Projekt w szkole – czy to już program rozwojowy ?

Jakie cechy powinien posiadać program rozwojowy szkoły realizowany w ramach Priorytetu IX *Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach* Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KL)? Przede wszystkim opierać się na kompleksowej diagnozie problemów dydaktycznych i wychowawczych danej placówki oświatowej, a co za tym idzie proponować kompleksowe i trwałe rozwiązania w zakresie tak zdefiniowanego obszaru oddziaływania. Szczegółowy Opis Priorytetów PO KL (SzOP PO KL) definiuje również sposób wprowadzania ww. rozwiązań - rozszerzenie oferty edukacyjnej, jakościowe zmiany w funkcjonowaniu szkoły, będące wynikiem działań ukierunkowanych na rozwój kompetencji kluczowych. Obowiązuje także, aby projekt wprowadzający te zmiany był zgodny z lokalną i regionalną polityką edukacyjną oraz zdefiniowany w momencie aplikowania, czyli we wniosku o dofinansowanie.

Projekt - narzędzie wdrażania programu rozwojowego – mocno podkreślone na poziomie samego programu operacyjnego, a dokładniej rzecz biorąc wdrażających go instytucji oraz często niedoceniane przez tych, których programy rozwojowe dotyczą, czyli przez szkoły i placówki oświatowe. Języki, którymi posługują się strony potencjalnej umowy o dofinansowanie projektu, chciałoby się powiedzieć programu rozwojowego, mają różne kodowanie. Algorytm instytucji wdrażającej PO KL to projekt, algorytm szkoły – program rozwojowy. Obydwa słuszne i dla uważnego czytelnika obecne w cytowanej powyżej definicji programu rozwojowego z SzOP PO KL.

Co jednak począć w konkretnej sytuacji, gdy na pierwszy plan wysuwa się wdrażanie programu rozwojowego? Czy to w wymiarze odpowiedzialności za przekazywane szkołom pieniądze czy też adekwatności programowanego wsparcia do potrzeb, wizji rozwoju konkretnej placówki edukacyjnej – wsparcia o wymiarze strategicznym, znacznie wykraczającego poza formułę projektu jako takiego. Nawet życzliwy, a może przede wszystkim życzliwy, którejkolwiek ze stron komentarz jest przy odmiennym kodowaniu nie na miejscu. Oddajmy więc głos tekstom źródłowym: *Instrukcji wypełniania wniosku o dofinansowanie w ramach PO KL* oraz poradnikowi przygotowanemu przez Ministerstwo Edukacji Narodowej - *Fundusze unijne dla oświaty: Jak budować programy rozwojowe szkół by edukacja była skuteczna, przyjazna i nowoczesna?* Jak przystało na realistyczny porządek wyjaśniania, „dogmatycznie” proklamowany przez autora niniejszej dygresji najpierw należy głos oddać temu, co jest przedmiotem wyjaśniania czyli samej rzeczy, a w naszym przypadku programowi rozwojowemu szkoły.

W wyżej wymienionym poradniku opracowanym przez Ministerstwo Edukacji Narodowej w części opisującej sytuację w obszarze systemu oświaty (*Sytuacja w obszarze systemu oświaty – najważniejsze wyzwania*) formułowane są, co należy dobitnie podkreślić, przedmiotowe wskazówki odnośnie opracowania programów rozwojowych szkół. Mają one z jednej strony charakter autorski a z drugiej strony opierają się na diagnozie w *obszarze edukacja i szkolenia* zawartej w *Programie Operacyjnym Kapitał Ludzki 2007–2013*, która, jak podkreślają autorzy, dotyczy „... zjawisk obserwowanych w skali kraju, niemniej jednak zawarte w niej wnioski mogą służyć jako punkt odniesienia do analizy problemu dokonywanej na poziomie lokal-

nym. Ponadto jest ona dla szkół i placówek oświatowych, tworzących programy rozwojowe niezwykle ważna, ponieważ:

- umożliwia postrzeganie funkcjonowania własnej placówki na tle stanu oświaty w kraju i w Europie;
- pozwala określić mocne i słabe strony konkretnych szkół/placówek i na tej podstawie planować działania;
- w momencie aplikowania o środki unijne, pomaga przygotować wnioski tak, aby był zgodny z zasadami polityk unijnych.”(s. 7)

Niestosownością wobec takiego statusu wskazówek dla tych, którzy chcą budować programy rozwojowe szkół tak by edukacja była skuteczna, przyjazna i nowoczesna jest każda inna ich prezentacja niż wierne cytowanie tekstu.

Ciekawe zajęcia sprawiają wiele radości

Jak zatem budować programy rozwojowe szkół efektywne i wpisujące się w cele Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki? Tworząc program rozwojowy:

1. „...planuj działania wzmacniające aspiracje edukacyjne uczniów, rozbudzające ich ciekawość i aktywność poznawczą (np. interesujące zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne). Umożliwiaj im kontakt z dobrymi uczelniami (np. organizując wycieczki edukacyjne) oraz miejscami pracy, w których jest duże zapotrzebowanie na wysoko wykwalifikowanych pracowników (np. poprzez praktyki zawodowe) itp. Badania dowodzą, że korzyści z wykształcenia wyższego (zarobki, szanse na rynku pracy) stanowią silną zachętę do kontynuacji nauki na poziomie szkoły wyższej – zadbaj zatem o eksponowanie tych aspektów i związków.”(s.8)
2. „...planuj działania pozwalające uczniom dostrzec szanse na rynku pracy w Polsce i w Unii Europejskiej. Na poziomie gimnazjum zadbaj o fachowe doradztwo zawodowe dla młodzieży. Wykorzystuj także możliwości, jakie dają programy wymiany międzynarodowej. Organizując zajęcia pozalekcyjne i inne formy wsparcia dla młodzieży, opieraj się na dostępnych analizach i prognozach rynku pracy.”(s. 9)
3. „...dbaj o efektywne wykorzystanie zmodernizowanej bazy dydaktycznej do rozwijania kompetencji kluczowych uczniów, w szczególności kompetencji uczenia się z wykorzystaniem ICT. Pamiętaj, że kompetencje informatyczne to umiejętności

i krytyczne wykorzystywanie technologii społeczeństwa informacyjnego (TSI) w pracy (nauce), rozrywce i porozumiewaniu się. Planując działania, zwróć uwagę na stosowanie komputerów do uzyskiwania, oceny, przechowywania, tworzenia i wymiany informacji. Wykorzystaj sprzęt informatyczny do uczenia dzieci i młodzieży porozumiewania się i uczestniczenia w sieciach współpracy za pośrednictwem Internetu. Zastanów się, czy twoja szkoła ma możliwości, a nauczyciele – odpowiednie umiejętności do zastosowania nowoczesnych form i metod nauczania (np. e-learning, blended learning, demonstracje online, WebQest, seminaria w sieci, wideokonferencje).” (s.10)

4. „...zadbaj o możliwość korzystania z zajęć pozalekcyjnych przez uczniów, którzy mają do nich utrudniony dostęp, np. z powodu problemów związanych z transportem między szkołą a domem. Mogą to być wspólne wyjazdy edukacyjne integrujące młodzież z domów uboższych i zamożniejszych. Uczniowie zamieszkujący z dala od większych miast powinni mieć możliwość dostępu do dóbr kultury wysokiej: teatru, muzeów, wystaw itp.” (s. 14)

5. „Planując zajęcia pozalekcyjne w programie rozwojowym szkoły, zwróć szczególną uwagę na:

- wyrównywanie szans edukacyjnych dla uczniów: wiejskich, dojeżdżających do szkół, z rodzin ubogich (bezrobotnych), niepełnosprawnych;
- zróżnicowanie oferty edukacyjnej, dopasowanie jej do potrzeb i talentów uczniów, indywidualizację procesu kształcenia; od poziomu gimnazjum – zapewnienie fachowego doradztwa zawodowego;
- objęcie opieką prewencyjną uczniów zagrożonych uzależnieniami i patologiami społecznymi (w tym także tzw. nowymi uzależnieniami, np. netoholizmami – uzależnieniami od mediów komunikacyjnych: komputera, internetu, cyberseksu, gier komputerowych, telefonów komórkowych itp.);
- objęcie wsparciem uczniów z problemami w nauce, wymagających wzmocnienia w przygotowaniu do przyszłego zatrudnienia, do funkcjonowania w grupie społecznej;
- uruchamianie mechanizmów pozwalających na wyrównanie różnic edukacyjnych młodzieży ze środowisk defaworyzowanych na poziomie szkoły średniej i mechanizmów stwarzających możliwość podejmowania studiów, szczególnie na kierunkach atrakcyjnych na rynku pracy;
- wyniki międzynarodowych badań PISA oraz wyniki sprawdzia-

nów i egzaminów zewnętrznych (raporty i analizy CKE i OKE);

- w gimnazjach uwzględnij stan najnowszej wiedzy o edukacyjnej wartości dodanej (EWD).” (s.16)

6. „...zadbaj o stworzenie kompleksowego systemu doradztwa zawodowego dla uczniów, obejmującego szkołę, poradnię psychologiczno-pedagogiczną, PUP i pracodawców. System ten powinien funkcjonować od poziomu gimnazjum, ponieważ to na tym etapie podejmuje się pierwsze świadome decyzje dotyczące wyboru ścieżki edukacyjnej wiążącej się z późniejszą karierą zawodową.” (s.17)

7. „W programie rozwojowym szkoły trzeba wykorzystywać możliwości, jakie stwarza baza komputerowo-informacyjna. Planować działania, które wdrożą uczniów do wieloaspektowego wykorzystywania komputerów, Internetu i pomocy multimedialnych – inspirować ich także do działań, wzbogacających bazę dydaktyczną szkoły (np. prezentacje multimedialne, filmy, muzyka, zdjęcia itp.). Planując rozwój szkoły, należy zadbać o formy doskonalenia nauczycieli, które uzupełnią i zaktualizują ich wiedzę z zakresu ICT oraz spowodują wzrost praktycznych umiejętności w tym zakresie.” (s.17)

Co na to instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie (może lepiej gdyby zamiast niej mówić o poradniku przygotowywania projektu)? Z natury jako instrukcja operacyjnie, krótko i na temat, w dodatku bez żadnego uszczerbku, a tak naprawdę komplementarnie oraz nadrzędnie dla wyżej przedstawionych wskazówek :

1. Uzasadnij potrzebę realizacji projektu czyli opisz sytuację problemową, wskaż problemy, do rozwiązania których przyczyni się projekt, wskaż cele projektu.
2. Scharakteryzuj grupę docelową.
3. Wymień i scharakteryzuj w wymiarze czasowym i finansowym działania podejmowane w ramach projektu.
4. Wskaż produkty oraz rezultaty podejmowanych w ramach projektu działań i uzasadnij, w jaki sposób przyczynią się do osiągnięcia zakładanych celów projektu.
5. Opisz sposób zarządzania projektem czyli udowodnij jego szanse na realizację zgodną z przedstawionym planem.

dr Sławomir Sołtys
starszy specjalista ds. programowania,
Oddział Programowania i Oceny, DEFS UM WL

Analiza sytuacji na rynku pracy w województwie lubelskim - stan na koniec kwietnia 2010 r.

W województwie lubelskim na koniec kwietnia 2010 r. w ewidencji powiatowych urzędów pracy zarejestrowanych było 119 064 osób bezrobotnych, w tym 56 203 kobiet, tj. 47,2%. W porównaniu z miesiącem poprzednim liczba bezrobotnych spadła o 6 772 osób, tj. o 5,6%, a w odniesieniu do analogicznego miesiąca w roku 2009 – była wyższa o 6 699 osób (tj. o 6%).

W powiatowych urzędach pracy odnotowanych zostało 10 700 nowo zarejestrowanych osób bezrobotnych. W porównaniu z miesiącem poprzednim było to 2 471 osób mniej, spadek o 18,8%. Nato-

miast z ewidencji bezrobotnych w kwietniu 2010 roku wyłączono 17 472 osoby (tj. o 11,4% więcej niż w marcu 2010 r.). Główną składową bilansu jest liczba osób podejmujących pracę. Kategoria ta obejmuje wszystkie formy podejmowania pracy przez bezrobotnych, tj. pracy subsydiowanej (prac interwencyjnych, robót publicznych, podjęcie działalności gospodarczej).

W omawianym miesiącu pracę podjęło 6 366 osób bezrobotnych, tj. o 43,1% więcej niż w poprzednim miesiącu. **Z tytułu podjęcia pracy** najwięcej bezrobotnych wyłączono z ewidencji w powiatach:

- lubelskim grodzkim (682),

- chełmskim ziemskim (375),
- lubelskim ziemskim (343),

Najmniej natomiast w powiatach:

- radzyńskim (160),
- ryckim (149),
- białskim grodzkim (118).

Pracę niesubsydiowaną podjęło 4 670 osób (tj. 73,3% ogółu zatrudnionych w kwietniu). W ramach zatrudnienia subsydiowanego 806 osób zatrudniono w ramach robót publicznych, 229 w ramach prac interwencyjnych, 420 osób podjęło działalność gospodarczą. Szkolenie rozpoczęło 471 osób bezrobotnych, staż 3 975, natomiast nikt nie rozpoczął przygotowania zawodowego dorosłych.

Bezrobotni zarejestrowani w urzędach pracy w ostatnim dniu kwietnia 2010 r. stanowili 12,9% w liczbie ludności aktywnej zawodowo, a zatem wojewódzki wskaźnik natężenia bezrobocia był wyższy o 0,6 pkt procentowego od wskaźnika krajowego (12,3%). W porównaniu z poprzednim miesiącem stopa bezrobocia spadła o 0,7 pkt procentowego, a w odniesieniu do analogicznego miesiąca ubiegłego roku była wyższa o 0,5 pkt. procentowego.

Mieszkańcy wsi są grupą szczególnie zagrożoną bezrobociem, ponieważ oprócz bezrobocia rejestrowanego występuje na tych obszarach problem wysokiego bezrobocia ukrytego, wynikający głównie stąd, że duża część ludności wiejskiej nie spełnia kryterium niezbędnego do uzyskania statusu bezrobotnego, ponieważ posiada gospodarstwa rolne o powierzchni większej niż przewidują przepisy prawne (art. 2 pkt. 2 lit. d ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy).

Ponad połowę populacji bezrobotnych w województwie stanowią mieszkańcy obszarów wiejskich. Procentowy wskaźnik bezrobotnych zamieszkałych na wsi w odniesieniu do ogółu bezrobotnych w województwie lubelskim na koniec kwietnia 2010 kształtował się na poziomie 53,2%. Według stanu na koniec kwietnia 2010 r. w województwie lubelskim zarejestrowanych było 63 345 bezrobotnych zamieszkałych na wsi. Do urzędów pracy zgłosiło się 5 483 osoby zamieszkałe na wsi (o 17% więcej niż w marcu). Natomiast z ewidencji zostało wyłączo-

nych 9 893 osób, w tym z powodu podjęcia pracy 3 674 bezrobotnych (tj. 58,0% wszystkich wyłączonych z przyczyn podjęcia pracy).

W województwie lubelskim na koniec kwietnia zarejestrowanych było 4 225 osób niepełnosprawnych i stanowiły one 3,5% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. W porównaniu do poprzedniego miesiąca liczba ta zmniejszyła się o 89 osób. W kwietniu w wyniku zwolnień z przyczyn dotyczących zakładu pracy do urzędów pracy zgłosiło się 414 osób. Na koniec omawianego miesiąca zarejestrowanych było 5 409 takich osób (tj. 4,5% ogółu bezrobotnych), w tym 2 658 kobiety (49,1%). W tym samym okresie 7 zakładów zapowiedziało zwolnienie 25 osób (w tym 4 zakłady z sektora publicznego – 19 osób oraz 3 zakłady z sektora prywatnego – 6 osób). Natomiast zwolnienia 66 osób dokonało 8 zakładów (3 zakłady z sektora publicznego zwolniły 4 osoby i 5 zakładów z sektora prywatnego 62 osoby). Pracodawcy zgłosili do urzędów pracy 6 397 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej (w tym 59,0% z sektora prywatnego).

Wśród ogólnej liczby wolnych miejsc pracy 335 zgłoszono dla osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, 3 206 na staże oraz 60 dla niepełnosprawnych. W tym samym czasie zarejestrowanych było 5 075 osób (tj. 4,3% w ogólnej liczbie bezrobotnych) w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki. W porównaniu do poprzedniego miesiąca liczba ta zmniejszyła się o 4 120 osób, tj. o 45%.

W województwie lubelskim na koniec kwietnia 2010 roku zarejestrowanych było 27 808 bezrobotnych do 25 roku życia. Stanowili oni 23,4% ogółu zarejestrowanych. W porównaniu z końcem poprzedniego miesiąca liczba zarejestrowanych spadła o 2 790 osób, tj. o 9,1%. Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia wynosiła 20 797 osób. W odniesieniu do ogólnej liczby bezrobotnych grupa ta stanowiła 17,7%. W odniesieniu do poprzedniego miesiąca było to o 578 osób mniej.

Izabela Gołębiowska

*Inspektor ds. monitorowania Priorytetów i obsługi PKM,
Oddział Monitoringu i Ewaluacji PO KL, DEFS UMWL*

Rozmowa z Beatą Romejko, Prezes firmy Europerspektywa

Integracja bez barier

Projekt „Innowacyjny Program przygotowania do wykonywania pracy zawodowej dla młodzieży z niepełnosprawnością” jako jedyny spośród projektów zgłoszonych w województwie lubelskim uzyskał pozytywną ocenę merytoryczną dopuszczającą go do realizacji ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekt zgłoszono w ramach konkursu na projekty innowacyjne testujące w temacie „Modernizacja oferty kształcenia zawodowego w powiązaniu z potrzebami regionalnego/ lokalnego rynku pracy”.

– Innowacyjność produktu wypracowanego w ramach projektu, rozumianego jako model, narzędzie, instrument powinna przejawiać się w co najmniej jednym z wymiarów, o których mówią Wytyczne Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie wdrażania projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej

w ramach PO KL: uczestnika projektu, problemu albo formy wsparcia. Przygotowany przez Państwa projekt dotyczy tak naprawdę wszystkich wyżej wymienionych wymiarów innowacyjności. Proszę powiedzieć, czy mogłaby Pani wskazać wiodący wymiar a jednocześnie motywujący podjęcia tak trudnego zadania?

– Chciałabym przede wszystkim podkreślić prospołeczny wymiar opracowanego przez nas projektu. Ostatecznym odbiorcą jest tu młodzież niepełnosprawna z upośledzeniem umysłowym. Wydawałoby się, że bardzo trudno kierować jakiegokolwiek działania w zakresie kształcenia zawodowego do tak określonej grupy docelowej. Nie ukrywam, że

czynnikiem inspirującym do przełamania swoistego impasu w kształtowaniu nowych, bardziej efektywnych rozwiązań przygotowujących młodzież z upośledzeniem umysłowym do wejścia na rynek pracy były, na etapie opracowania projektu, i są teraz, kiedy przechodzimy do jego realizacji, wzorce angielskie. Z całą pewnością więc tym wiążącym wymiarem innowacyjności i jednocześnie naszą motywacją jest wymiar odbiorców.

– Rozumiem, że z założenia projekt ma być przede wszystkim bliiski grupie docelowej i to zorientowanie na grupę docelową stanowi o sile projektu w wypracowywaniu nowych rozwiązań?

– Tak, najważniejszy w przygotowanym przez nas projekcie jest zdecydowanie odbiorca i to nie tylko w wymiarze dostrzeżonego problemu ale i opracowywanego rozwiązania. Szczególne miejsce w procesie opracowania projektu jak i samego produktu innowacyjnego zajmuje nasza współpraca z Katedrą Psychologii Rehabilitacji KUL a konkretnie z Panem prof. Wojciechem Otrębskim, z którym rozmawiamy o wielu takich społecznych problemach, i który jest jedną z nielicznych osób w naszym kraju mogącą podjąć się opracowania narzędzi efektywnie wspierających osoby z upośledzeniem umysłowym.

Zajęcia integracyjne finansowane w ramach programu Kapitał Ludzki _

W tym momencie dotykamy kolejnego istotnego zagadnienia, które jako wymóg stawiany potencjalnym Wnioskodawcom tak mocno podkreślaliśmy zarówno w Planie działania jak i dokumentacji konkursowej. Chodzi oczywiście o potencjał badawczy instytucji uczestniczących w procesie opracowania i wdrażania innowacyjnych rozwiązań.

– Wspomniałam już o współpracy z Katedrą Psychologii Rehabilitacji KUL, jeżeli chodzi o firmę Europerspektywa, którą reprezentuję to wprawdzie istnieje ona zaledwie od 2 lat, jednakże dysponuje znacznym potencjałem badawczym, nie tylko z uwagi na realizowane w tym czasie projekty, ale także doświadczenie tworzących ją osób. Moje doświadczenie badawcze to realizacja i nadzór nad ponad 100 badaniami rynku pracy, badaniami społecznymi, ekonomicznymi. W firmie zatrudniamy w większości socjologów – osoby, które specjalizują się w badaniach i realizują przede wszystkim projekty badawcze. Współpracujemy również na stałe z naukowcami psychologami i socjologami głównie z KUL, ale także i UMCS.

– Zwróciłem uwagę na dobór partnerów, z którymi wspólnie przygotowujecie projekt – chcieliście Państwo jego realizację jak najściślej powiązać z grupą odbiorców i użytkowników angażując szkołę, która kształci młodzież z upośledzeniem umysłowym.

– Nie wyobrażaliśmy sobie opracowania a później realizacji tego projektu bez udziału instytucji, która na co dzień zajmuje się problemami uczniów z upośledzeniem umysłowym. Gdybyśmy nie działali wspólnie, blisko tych instytucji, które mają doświadczenie w bezpośrednim kontakcie z odbiorcami naszego projektu, wcześniej czy później okazałoby się, że całe to przedsięwzięcie jest przedsięwzięciem oderwanym od rzeczywistości, może nawet abstrakcyjnym jeżeli chodzi o jego oddziaływanie.

– W przypadku projektów realizowanych w ramach Priorytetu IX dostrzegam szczególną trudność, która dla wielu wnioskodawców stanowi barierę w aplikowaniu o środki, trudność która dotyczy połączenia rzeczywistości projektowej z tą rzeczywistością, którą definiuje ustawa o systemie oświaty. Czy w przypadku projektu innowacyjnego testującego realizowanego w temacie „Modernizacja oferty kształcenia zawodowego” udało się połączyć doświadczenie osób realizujących projekty z doświadczeniem osób, które bezpośrednio zajmują się problemem, którego dotyczy projekt np. nauczycieli ?

– Myślę, że właściwie rozumiana specyfika projektów innowacyjnych, w których opracowywanie rozwiązań łączy się z ich wdrażaniem i stawia wysokie wymagania ukierunkowując cały proces planowania i realizacji na wypracowanie unikalnego i skutecznego instrumentu, modelu, narzędzia pozwala na unikanie wspomnianej przez Pana jednostronności. Dla nas szczególnie znaczenie w tym zakresie miała także współpraca z Panem prof. Wojciechem Otrębskim, który wręcz tworzył pewne części merytoryczne i można go uznać za współautora tego projektu.

– Czy mogła by Pani przedstawić kluczowe założenia procesu opracowania innowacyjnego produktu, który stanowi istotę Wazszego projektu ?

– Na tym pierwszym etapie - opracowania na pewno kluczowe jest doświadczenie Anglików w zakresie metod pracy z młodzieżą z upośledzeniem umysłowym, którzy przygotowują dla nas analizę dotyczącą funkcjonowania przyjętych przez nich rozwiązań. Drugim równie ważnym elementem będą pogłębione analizy i badania przeprowadzone na terenie naszego województwa. I dopiero te dwa połączone elementy będą stanowić kompletny materiał badawczy, na którym pracować będą eksperci. Chciałbym zaznaczyć, że nad koncepcją projektu pracowaliśmy już od dawna. Zanim jeszcze ogłoszony został konkurs, pojawiły się pomysły na współpracę z konkretnymi instytucjami z innych krajów, które to stosują już określone metody pracy z młodzieżą z upośledzeniem umysłowym, instytucjami, takimi jak wybrana przez nas angielska fundacja Percy Hedley Foundation z Newcastle.

– Skoro mówimy już o współpracy ponadnarodowej proszę powiedzieć, jaki kształt będzie ona miała w projekcie, o którym rozmawiamy?

– Jak już wspomniałam strona angielska przygotowuje dla nas analizę dotyczącą funkcjonujących u niej metod pracy z młodzieżą niepełnosprawną. Będzie miała miejsce także wizyta studyjna w Anglii, dzięki której nasi eksperci na miejscu będą mogli zobaczyć jak te metody są realizowane w praktyce. Zakładamy również bieżącą mailową współpracę i konsultacje z partnerem ponadnarodowym w trakcie opracowywania naszego rozwiązania oraz jego udział w konferencji podsumowującej, która prezentować będzie także rozwiązania przyjęte przez naszego partnera. Chciałbym podkreślić inspirujący cha-

rakter współpracy ponadnarodowej w naszym projekcie, który nie jest projektem jedynie upowszechniającym przyjęte w innym kraju rozwiązania, ale zorientowanym na wypracowanie produktu uwzględniającego nasze polskie uwarunkowania tak w wymiarze prawnym, systemowym (kształcenie zawodowe osób z upośledzeniem umysłowym), jak i regionalnym – naszego rynku pracy i systemu kształcenia. Myśląc o grupie docelowej budujemy nowe rozwiązania, bo te tylko i wyłącznie adaptowane mogłyby się okazać nieprzystające do naszych problemów i możliwości.

– W Planie działania dla Priorytetu IX na rok 2009 poprzez kryterium strategiczne premijemy projekty innowacyjne realizowane w partnerstwie ze szkołami prowadzącymi kształcenie zawodowe. Naszym celem było zapewnienie wiarygodnego miejsca testowania opracowanych rozwiązań tak w wymiarze ich odbiorców jak i użytkowników. Czy w Państwa przypadku także istotny jest ten „laboratoryjny” charakter partnerstwa?

– Tak, nie tylko na etapie opracowywania i testowania produktu ale także z myślą o jego upowszechnianiu i włączaniu do polityk – mówiąc konkretnie - stosowaniu opracowanego już rozwiązania w szkołach prowadzących ten typ kształcenia. To właśnie użytkownicy produktu, których zamierzamy włączyć do współpracy, także już poza formułą ścisłego partnerstwa, poprzez przeszkolenie nauczycieli ze wszystkich tego typu szkół z województwa lubelskiego, będą decydowali czy produkt ten zakończy swój żywot na półce jako kolejne opracowanie czy będzie stosowany jako narzędzie redefiniujące sposób pracy z młodzieżą z upośledzeniem umysłowym. Dlatego tak ważne jest dla nas to, aby opracowywany przez nas produkt był weryfikowany

na każdym etapie wdrażanego przez nas projektu przez osoby na co dzień pracujące z młodzieżą, której on dotyczy.

– Czy takie podejście do upowszechniania produktu w bardzo przekonywujący sposób angażujący jego użytkowników liczy się z ryzykiem braku zainteresowania ze strony szkół kształcących młodzież niepełnosprawną?

– Powtórzę coś bardzo oczywistego, co jest tematem przewodnim naszej rozmowy. Wypracowany przez nas produkt ma być po prostu dobrym rozwiązaniem, adekwatnym do potrzeb jego użytkowników, jak i odbiorców, a chcemy to osiągnąć poprzez jego opracowanie tak przy udziale ekspertów jak i grup docelowych. Czynnikiem przekonywującym szkoły do faktycznej innowacyjności naszego projektu ma być też współpraca z partnerem ponadnarodowym, który posiada doświadczenie we wdrażaniu innowacyjnych metod pracy z młodzieżą niepełnosprawną w Anglii.

– Podsumowując naszą rozmowę: po pierwsze grupa odbiorców jako motyw przewodni całego przedsięwzięcia, po drugie nowe rozwiązania w zakresie kształcenia zawodowego, po trzecie wiarygodność i efektywność opracowywanego produktu potwierdzona doświadczeniem badawczym Wnioskodawcy oraz partnerów pracujących z młodzieżą z upośledzeniem umysłowym.

dr Sławomir Sołtys
starszy specjalista ds. programowania,
Dział Programowania i Oceny, DEFS UM WL

Sieci Tematyczne (ST) w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

Sieci Tematyczne (ST) stanowią forum dialogu i komunikacji pomiędzy beneficjentami realizującymi projekty innowacyjne a ekspertami i praktykami w dziedzinie, jakiej dotyczą projekty, jak również przedstawicielami Instytucji Pośredniczących oraz decydentami na różnych szczeblach władzy. Taka formuła umożliwi uwzględnienie różnych punktów widzenia a także znalezienie odpowiedzi na pojawiające się problemy we wdrażaniu projektów innowacyjnych (dotyczące wszystkich etapów realizacji projektu, wyników testowania, weryfikacji początkowych założeń).

Sieci Tematyczne PO KL zostały utworzone na podstawie „Wytycznych w zakresie wdrażania projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki” (Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa, 01.04.2009) na okres realizacji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Zgodnie z rekomendacją Grupy Roboczej ds. kwestii horyzontalnych, działającej w ramach Komitetu Monitorującego PO KL, Sieci Tematyczne powoływane są na poziomie centralnym jako Krajowe Sieci Tematyczne (KST) oraz na poziomie regionalnym jako Regionalne Sieci Tematyczne (RST).

Te pierwsze odpowiadają za projekty wdrażane w komponentcie centralnym, drugie – w komponentcie regionalnym.

Zadania Regionalnych Sieci Tematycznych określa Koncepcja funkcjonowania Sieci Tematycznych (ST) w okresie programowania 2007-2013 w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KL). W szczególności do ST/RST należy:

- Opiniowanie strategii wdrażania projektów innowacyjnych, realizowanych w komponentcie centralnym (KST) lub regionalnym (RST) (szczegółowo omówione w podrozdziale 5),
- Walidacja produktów projektów innowacyjnych realizowanych w komponentcie centralnym (KST) lub regionalnym (RST) (szczegółowo omówiona w podrozdziale 6),
- Wsparcie merytoryczne dla beneficjentów wdrażających projekty innowacyjne ze strony ekspertów oraz beneficjentów realizujących już projekty i innych, pozwalające na wymianę doświadczeń, niwelowanie pojawiających się problemów oraz uwzględnienie w testowanych rozwiązaniach rzeczywistych potrzeb głównego nurtu polityki (np. poprzez spotkania, seminaria, interaktywne fora, konsultacje on-line, wizyty studyjne itd.),
- Wsparcie współpracy pomiędzy środowiskiem naukowym, a beneficjentami realizującymi projekty innowacyjne PO KL (np. inicjowanie oraz organizacja wykładów otwartych i seminariów, organizacja spotkań, których celem będzie wy-

miana doświadczeń i opinii na temat wypracowywanych w ramach projektów innowacyjnych rozwiązań),

- Wypracowanie efektywnych form dialogu między beneficjentami projektów innowacyjnych a decydentami politycznymi (osobami odpowiedzialnymi za określanie kierunków głównego nurtu polityki na poziomie centralnym lub regionalnym), np. poprzez spotkania w ramach komisji parlamentarnych, grup roboczych przy władzach samorządowych, spotkania z decydentami itp.,
- Zapewnienie komplementarności działań realizowanych na poziomie centralnym i regionalnym oraz w poszczególnych regionach, a także przepływu wiedzy o realizacji projektów na poziomie centralnym i regionalnym (m.in. poprzez udział przedstawicieli RST w pracach KST),
- Współpraca pomiędzy ST działającymi w tych samych lub różnych obszarach w celu wymiany informacji i opracowywania dobrych praktyk w zakresie innowacji (gościnny udział w posiedzeniach innych ST, bieżące kontakty telefoniczne, e-mail, udział w forach dyskusyjnych, cykliczne seminaria, spotkania robocze itd.).

OCENA STRATEGII WDRAŻANIA PROJEKTU INNOWACYJNEGO

Pierwszy etap realizacji projektu innowacyjnego testującego kończy się opracowaniem dokumentu zatytułowanego Strategia wdrażania projektu innowacyjnego (zwana dalej strategią), wg wzoru (załącznik do Podręcznika dla projektodawców projektów innowacyjnych PO KL). Celem opiniowania strategii przez Sieć Tematyczną jest uwzględnienie stanowiska ekspertów, praktyków i innych projektodawców w zakresie założeń projektu innowacyjnego testującego tak, by możliwe było ich zweryfikowanie w kontekście m.in. użyteczności wypracowywanych rezultatów dla potrzeb polityki.

WALIDACJA PRODUKTU FINALNEGO PROJEKTU INNOWACYJNEGO

W drugim etapie wdrażania projektu innowacyjnego przeprowadzana jest walidacja produktu finalnego opracowanego przez beneficjenta. Beneficjent przygotowuje opis produktu finalnego i składa go wraz z załączonym produktem, w terminie nie krótszym niż na 60 dni roboczych przed rozpoczęciem ostatniej fazy realizacji projektu innowacyjnego, dotyczącej upowszechnienia i włączenia, do Sekretariatu RST, celem poddania procesowi walidacji. Dlatego Przewodniczący ST w porozumieniu z Sekretariatem RST wyznaczając terminy dla procesu walidacji przez ST winien wziąć pod uwagę ów 60-dniowy okres, którym dysponuje beneficjent przed rozpoczęciem ww. działań upowszechniających i włączających.

RST, powołane na poziomie każdego województwa, funkcjonują w oparciu o strukturę Podkomitetów Monitorujących PO KL (PKM). Do decyzji poszczególnych PKM należy rozstrzygnięcie, czy zadania RST są realizowane w ramach jednej wydzielonej grupy roboczej ds. projektów innowacyjnych we wszystkich priorytetach PO KL czy też w ramach kilku grup roboczych w zakresie poszczególnych obszarów, tj. zatrudnienia, integracji społecznej, adaptacyjności i edukacji.

Obsługę administracyjną zapewniają Sekretariaty RST, które są tworzone na bazie istniejących Sekretariatów Podkomitetów Monitorujących POKL. Sekretariat RST zapewnia obsługę organizacyjną i techniczną RST oraz wspiera Przewodniczącego RST w wykonywaniu wyznaczonych RST zadań.

W skład każdej RST obligatoryjnie wchodzi:

- Przedstawiciele instytucji/organizacji, będących członkami PKM PO KL w danym województwie; Instytucja/organizacja deleguje przedstawiciela/i do RST, tak aby każdy sektor był reprezentowany przynajmniej przez jedną osobę;
- Przedstawiciele Instytucji Pośredniczącej/Instytucji Pośredniczących II stopnia komponentu regionalnego w danym województwie;
- Przedstawiciele wszystkich beneficjentów realizujących projekty innowacyjne w komponencie regionalnym w danym województwie.

Zgodnie z wyżej wymienionymi „Wytocznymi” za wsparcie i monitorowanie prac Sieci Tematycznych odpowiedzialna będzie Krajowa Instytucja Wspomagająca (KIW). Od 1 stycznia 2010 roku KIW mieć się w strukturze Centrum Projektów Europejskich (CPE).

Powołanie Regionalnej Sieci Tematycznej Województwa Lubelskiego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

Inicjując działania związane z powołaniem Regionalnej Sieci Tematycznej w województwie lubelskim Instytucja Pośrednicząca w porozumieniu z Przewodniczącym Podkomitetu Monitorującego PO KL Województwa Lubelskiego zaproponowała, aby skład osobowy RST był tożsamy ze składem Podkomitetu Monitorującego, uzupełnionym o przedstawicieli beneficjentów realizujących projekty innowacyjne w komponencie regionalnym (udział wszystkich projektodawców). Ideą takiego rozwiązania było zapewnienie transparentnego udziału wszystkich zainteresowanych podmiotów i środowisk oraz zapewnienie sprawnego funkcjonowania Sieci.

Za pośrednictwem Członków/Stałych Zastępców w Podkomitecie IP zwróciła się do instytucji, które delegowały swoich przedstawicieli do PKM o akceptację składu instytucjonalnego Regionalnej Sieci Tematycznej Województwa Lubelskiego. W przypadku składu osobowego instytucje miały prawo zgłosić innego przedstawiciela i jego zastępcę do RST (odpowiadającego profilowi kandydata na członka/zastępcę RST), poprzez wypełnienie stosownego formularza i dostarczenie go do Sekretariatu Podkomitetu Monitorującego POKL.

W dniu 19 maja 2010 r. uchwałą nr 3/2010 Podkomitet Monitorujący PO KL Województwa Lubelskiego powołał Regionalną Sieć Tematyczną Województwa Lubelskiego (RST WL) w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Podkomitet powołując Sieć wskazał jednocześnie jej Przewodniczącą - przedstawiciela Instytucji Pośredniczącej (IP) komponentu regionalnego PO KL - Pana Huberta Rząsowskiego p.o. Z - cy Dyrektora Departamentu EFS, a na Wiceprzewodniczącą, przedstawiciela Instytucji Pośredniczącej 2 stopnia (IP2) PO KL – Pana Mirosława Fatygę – p.o. Dyrektora Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie.

W celu uzyskania szczegółowych i aktualnych informacji na temat Regionalnej Sieci Tematycznej Województwa Lubelskiego zachęcamy do odwiedzania naszej strony internetowej www.efs.lubelskie.pl, zakładka Regionalna Sieć Tematyczna Województwa Lubelskiego.

Grzegorz Krzykała

starszy specjalista ds. monitorowania priorytetów i obsługi PKM,
Oddział Monitoringu i Ewaluacji PO KL, DEFS UM WL

Punkty Informacyjne RPO WL

Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie

ul. Graniczna 4, 20-010 Lublin
tel. 81 462 38 00
e-mail: lawp@lubelskie.pl
www.lawp.lubelskie.pl

Filia Urzędu w Białej Podlaskiej

ul. Warszawska 14
21-500 Biała Podlaska
tel. 83 343 58 44
e-mail: biala@lubelskie.pl

Filia Urzędu w Chełmie

ul. Plac Niepodległości 1
22-100 Chełm
tel. 82 563 02 08
e-mail: chelm@lubelskie.pl

Filia Urzędu w Zamościu

ul. Partyzantów 94
22-400 Zamość
tel. 84 638 02 67
e-mail: zamosc@lubelskie.pl

Punkt Informacyjny i Naboru Wniosków RPO WL

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego Departament Strategii i Rozwoju Regionalnego

ul. Franciszka Stefczyka 3b, pok. 0.18
tel. 81 441 67 50
e-mail: rpo@lubelskie.pl,
drr@lubelskie.pl
www.rpo.lubelskie.pl

www.rpo.lubelskie.pl

www.efs.lubelskie.pl

www.rpo.lubelskie.pl

0800 888 337
Bezpłatna infolinia EFS

0800 888 776
Bezpłatna infolinia RPO

www.efs.lubelskie.pl

Punkty Informacyjne i Doradcze PO KL

Regionalny Ośrodek EFS Lublin

ul. Aleje Raclawickie 22
20-037 Lublin
tel. 81 533 12 17 / 18
fax 81 533 12 18
e-mail: info_lublin@roEFS.pl

Regionalny Ośrodek EFS Biała Podlaska

ul. Brzeska 41 p. 202
21-500 Biała Podlaska
tel./fax 83 343 77 55
e-mail: info_bialapodlaska@roEFS.pl

Regionalny Ośrodek EFS Chełm

ul. Wojsławska 7 / budynek Escottu
22-100 Chełm
tel./fax 82 565 84 45
tel. 82 565 86 09
e-mail: info_chelm@roefs.pl

Regionalny Ośrodek EFS Zamość

ul. Partyzantów 3 pok. 27
22-400 Zamość
tel. 84 627 11 81
fax 84 627 18 32
e-mail: roefs.zamosc@fundacja.lublin.pl

Punkty Informacyjne i Naboru Wniosków PO KL

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego

Departament Europejskiego
Funduszu Społecznego
ul. Czechowska 19, pok. 1
20-072 Lublin
tel. 81 441 68 43
fax 81 441 68 53
e-mail: efs@lubelskie.pl
www.efs.lubelskie.pl

Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie

ul. Okopowa 5, pok. 341 B
20-022 Lublin
tel. 81 463 53 63
fax 81 463 53 05
e-mail: efs@wup.lublin.pl
www.wup.lublin.pl

**PROGRAM
REGIONALNY**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
LUBELSKIE

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA
EUROPEJSKA

